

4.4 ประเทศออสเตรเลีย

● ปรับสถาบันผลิตครูตามความต้องการใช้ครู

การฝึกหัดครูประเทศออสเตรเลียมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมากกว่าทศวรรษที่ผ่านมา กล่าวคือ ทศวรรษ 1970 มีความต้องการครูสูงมาก รัฐกำหนดให้การฝึกหัดครูอยู่ในความรับผิดชอบของการอุดมศึกษา ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1980 ความต้องการใช้ครูลดลงอย่างรวดเร็ว และมีการก่อตั้งระบบรวมแห่งชาติของมหาวิทยาลัยในปลายทศวรรษนี้ การฝึกหัดครูปัจจุบันจึงอยู่ในความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ดำเนินการโดยสภาคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ออสเตรเลีย (Australian Council of Deans of Education) ซึ่งได้รับการมอบหมายจากรัฐบาลเครือจักรภพ

● หลักสูตรการฝึกหัดครูมีความยืดหยุ่น

หลักสูตรการฝึกหัดครูปัจจุบันดำเนินการอยู่ 2 กลุ่มคือ

1. **หลักสูตรที่เรียนพร้อมๆ กัน** (Concurrent courses) นักศึกษาจะศึกษาผสมผสานกันระหว่างวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการสอน การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพการสอนใช้เวลา 3 ปี ส่วนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ใช้เวลา 4 ปี

2. **หลักสูตรที่เรียนตามลำดับกัน** (Sequential Courses) นักศึกษาจะเรียนรายวิชาต่างๆ ระดับปริญญาบัณฑิต และวิชาเอก ในช่วง 3 ปีแรก ในปีสุดท้ายเป็นการเรียนวิชาชีพและการฝึกปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพศึกษาศาสตร์บัณฑิต (Graduate Diploma)

● การพัฒนาครูคือการศึกษาะหว่างประจำการ

ประเทศออสเตรเลียได้ทำการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงด้านมโนทัศน์และโครงสร้าง มโนทัศน์เป็นการเตรียมการเพื่อให้บุคคลคงอยู่ในอาชีพการสอนตลอดชีวิต มีการปรับวิธีการพัฒนาครูจากเดิมที่เป็น “การฝึกอบรมระหว่างประจำการ” (In-service training) ซึ่งผสมผสานเนื้อหาเข้าเป็นหลักสูตรจบในตัวเอง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์นั้น เปลี่ยนเป็น “การศึกษาระหว่างประจำการ” โดยหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีการผสมผสานเนื้อหาในเชิงซ้อนเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการจำเป็นที่หลากหลายในอาชีพการสอน

นอกจากนี้ยังได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาความเป็นผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนา มีการพัฒนาความเป็นผู้นำที่เป็นเลิศให้กับครูใหญ่อีกด้วย

- **การพัฒนาวิชาชีพครูเน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ**

รัฐบาลออสเตรเลียจัดโปรแกรมการพัฒนาครูระดับประเทศ เป้าหมายการพัฒนาครู คือ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนของเด็ก รวมทั้งเด็กพิการ ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

รัฐบาลกลางของออสเตรเลีย (Commonwealth of Australia) ให้ทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนาโครงการต่าง ๆ

1. **โครงการฟื้นฟูความรู้ของครูใน Northern Territory** เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างทบวงการศึกษา มหาวิทยาลัย โรงเรียน และสหภาพครู มีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดสอนรายวิชาต่างๆ ให้ครู เป็นการช่วยฟื้นฟูความรู้ทางวิชาการ วิธีสอน และวิชาชีพสอน

2. **โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของรัฐ Queensland** เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างทบวงการศึกษาของรัฐ และศูนย์การศึกษาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ดำเนินการโดยการเลือกผู้ประสานงานประจำท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดฝึกอบรม คั่นควัว สอบถาม เน้นจัดให้ครูสอนวิทยาศาสตร์

3. **โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของเด็กอนุบาลของชนเผ่า Aborigin และประชาชนบริเวณเกาะรอบช่องแคบทอร์เรส** เป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง Macquarie University, Multifunctional Aboriginal Children Service และ Murawina Mt. Druilt Training and Resource Unit มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และความยุติธรรมของสังคม เป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูอนุบาล เป็นโครงการช่วยเหลือ 2 ทาง ผู้เข้าการอบรมเป็นครูจากเมืองใหญ่ของรัฐนิวเซาท์เวลส์ ครูจากชนบท และที่ปรึกษาทางการศึกษา

- **การพัฒนาผู้นำทางการศึกษาให้เป็นเลิศ**

ภายใต้โครงการแห่งชาติต่างๆ ในระยะแรก สภาสมาคมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูใหญ่ออสเตรเลีย (Australian Principals Association Professional Development Council: APAPDC) ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพผู้นำโรงเรียน

เรียน โดยมุ่งไปที่ความเป็นผู้นำและการฝึกอบรมในด้านการบริหาร และเน้นพิเศษไปที่โรงเรียนในท้องถิ่นห่างไกลและอยู่โดดเดี่ยว

การดำเนินงานเกิดขึ้นทุกหนทุกแห่งทั่วออสเตรเลีย เช่น

1. รัฐวิศวะทอเรีย โดยความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น และสมาคมครูใหญ่ 2 แห่งในรัฐ เริ่มดำเนินการโดยจัดตั้ง ศูนย์ครูใหญ่ออสเตรเลียในรูปของบริษัทที่มีความอิสระในการดำเนินงาน เพื่อให้ บริการและพัฒนาวิชาชีพให้กับครูใหญ่ ศูนย์นี้จัดทำกรอบเพื่อการยอมรับในวิชาชีพครูใหญ่ไว้ 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับผู้ปรารถนาจะเป็นครูใหญ่ (aspiring principal)
- 2) ระดับครึ่งทางอาชีพครูใหญ่ (mid-career principal)
- 3) ระดับครูใหญ่ดีเด่น (distinguished principal)

การพัฒนารูปแบบการประเมินและการจัดหลักสูตรแต่ละระดับจะดำเนินการควบคู่กันไปกับกระบวนการวางแผนความเติบโตในอาชีพและการพัฒนา

2. รัฐควีนส์แลนด์ มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นผู้นำที่เป็นเลิศ (Centre for Leadership Excellence) ในปี ค.ศ. 1995 เพื่อเป็นการให้ความสำคัญผู้นำทางการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตภายในรัฐ โดยกระทรวงศึกษาธิการของรัฐอาศัยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดเตรียมหลักสูตรให้เป็นพิเศษ

3. รัฐนิวเซาท์เวลส์ มีการฝึกอบรมและพัฒนายุทธศาสตร์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพความเป็นผู้นำของโรงเรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการของรัฐ อาศัยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้จัดเตรียมหลักสูตรให้เป็นพิเศษ

4. รัฐเซาท์ออสเตรเลีย กระทรวงศึกษาธิการของรัฐได้ก่อตั้งศูนย์ภาวะผู้นำขึ้นในปี 1996 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนแก่ครูใหญ่โดยตรง

- **จังหวัดเป็นผู้จัดฝึกอบรมครูใหม่**

ครูใหม่ที่เข้ารับการฝึกโปรแกรมอบรมครูใหม่นี้ไม่เป็นการบังคับในระดับประเทศ แต่ในจังหวัดต่างๆ ครูใหม่ประมาณ 75-100% เข้าร่วมในการฝึกอบรมครูใหม่

การฝึกอบรมครูใหม่ในประเทศออสเตรเลียเป็นภาระรับผิดชอบของจังหวัด การดำเนินการจังหวัดจัดโปรแกรมมีความหลากหลายแตกต่างกัน

การดำเนินงานโครงการฝึกอบรมครูใหม่ใน Northern Territory มีจุดเน้นที่ การรักษาครูให้คงอยู่ในอาชีพครูต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนชาว Aborigines วิธีการฝึกอบรมครูใหม่เป็นการสอนแนะโดยครูพี่เลี้ยง ศึกษาจากเพื่อนครูด้วยกัน เข้ารับการอบรมครูประจำการ สังเกตการสอนของครูพี่เลี้ยง และให้ครูพี่เลี้ยงสังเกตการสอน สอนกันเป็นทีม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 ง)